

Столична община

Входящ №

СОА20-ВК66-2586

Регистриран на 26.03.2020

За проверка: <https://sofia.bg/registry-report>

**Демократична
България**
ОБЕДИНЕНИЕ

**ДО Г-Н ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧНИЯ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ**

ДОКЛАД

ОТ

**Методи Лалов, Борислав Игнатов, Марта Георгиева, Владислав Панев,
Иво Божков, Грети Стефанова, Веселин Калановски, Любомир Георгиев,
Яна Тодоранова, Тома Белев, Михаил Паргов, Симеон Ставрев -**

**общински съветници от “Демократична България” в Столичния
общински съвет**

ОТНОСНО: Преместване на монумента „Паметник на Съветската армия“ от поземлен имот с идентификатор 68134.106.136, представляващ урегулиран поземлен имот (УПИ) I-136 „за градина, подземни гаражи, подземно строителство и КОО“, кв. 3, м. „Главен градски център – зони Г-8 и Г-10“ („Княжеска градина“)

Уважаеми г-н Герджиков,

Ангажиментът на Демократична България към въпроса за мястото на монумента “Паметник на съветската армия” беше ясно заявен още по време на предизборната ни кампания. Препотвърдихме го и с декларацията при встъпването в длъжност на групата ни в Столичния общински съвет, а на 19.12.2019 г. внесохме и питане (до момента без отговор), съдържащо редица неудобни въпроси относно собствеността и статута на паметника.

Монументът „Паметник на съветската армия“ заема голяма територия от централен градски парк „Княжеска градина“ – 6 дка и височина 37 м. Градината е създадена преди строежа на въпросния монумент с функции, които не са предполагали толкова голямо пространство от нея да бъде заето от гранит, бронз и бетон. Монументът е привнесен по-късно на мястото на съществуващите тогава ботаническа градина, алпинеум и царската детска градина. Това пространство в съвременния градски живот е много важно и е необходимо за обслужването на съвсем други нужди на софиянци. Функцията

на един централен градски парк, част от „зелените дробове на столицата“, е основно за рекреация и отдих. Столична община от години не удовлетворява подписка на граждани за необходимостта от детска площадка именно в „Княжеската градина“. Модерното време си казва думата, независимо от неотзивчивостта на градската управа, и мястото по естествен път се е наложило (не от вчера) като предпочитано за занимания на младежи с колела и скейтбордове.

Монументът „Паметник на съветската армия“ е изграден с пропагандна цел, така че „да бъде на централно място, за да се минава постоянно покрай него и да упражнява своето политическо-възпитателно значение“ (Протокол № 45 на общинската управа на Столична голяма община и Протокол № 26 на Градоустройствения съвет от съвместното им заседание на 6 юни 1947 г.). Към днешно време тази пропагандна цел е отпаднала, а с нея и необходимостта от централното му местоположение, с което доминира над всички български институции (храм-паметника „Александър Невски“, Софийския Университет „Свети Климент Охридски“, Народното събрание и др.). Монументът не е свързан с реално историческо събитие и няма стойността на памет(ник) за такова. В този смисъл този монумент, който нарича армия, окупационна за страната ни, „освободителка“, носи заблуда за младото поколение, което не е свидетел на онова време и не го е изучавало в училище. Международно признат исторически факт е, че Съветският съюз обявява война на България на 5.09.1944 г. На 8 септември 1944 г. армията на СССР навлиза на българска територия и окупира страната ни. Окупацията продължава до 1947 г. и струва на България 82 милиарда лева, загуба на суровини и селскостопанска продукция. На 9 септември 1944 г. „с помощта на чужда сила, обявила война на България и в нарушение на Търновската конституция“, е извършен преврат, който води на власт Българската комунистическа партия. Режимът, установен след преврата, е отговорен за екзекуции, нечовешки затворнически режим, лагери на смъртта, ежедневни репресии и пълно обезправяване на българските граждани (Закон за обявяване на комунистическия режим за престъпен, обн. ДВ. бр. 37 от 5 май 2000 г.)

Освен от българския законодател, този човеконенавистен режим е осъден и от Европейския парламент чрез резолюцията „Европейската съвест и тоталитаризма“, приета през 2009 г., която „решително и недвусмислено осъжда всички престъпления срещу човечеството и масовото нарушаване на правата на човека от страна на всички тоталитарни и авторитарни режими“. Още преди това, през февруари 2004 г., Европейската народна партия на свой конгрес приема резолюция за заклеяване на тоталитарния комунизъм.

Монументът „Паметник на Съветската армия“ няма статут на единична недвижима културна ценност по смисъла на чл. 59, ал. 4 и чл. 65 от Закона за

културното наследство според становище на Националния институт за недвижимо културно наследство към Министерство на културата № 4800-55/16.05.2012 г.

Монументът „Паметник на Съветската армия“ не е войнишки паметник. Чрез писмо № 14-00-151/15.07.2015 г. Министерството на отбраната излезе със становище, че монументът „Паметник на Съветската армия“ не влиза в обхвата на Закона за военните паметници и не е регистриран като военен паметник по смисъла на закона.

Паметникът не попада в обсега на чл. 14 от Договора за приятелски отношения и сътрудничество между Руската федерация и Република България от 04.08.1992 г. и чл. 10 от Споразумение между правителството на Руската федерация и правителството на Република България за сътрудничество в областта на културата, образованието и науката от 19.04.1993 г. „Паметникът на Съветската армия“ не е обект на тези международни документи, понеже той е построен и платен от България, а и там става въпрос за друга категория паметници, а именно войнишки такива.

Монументът „Паметник на Съветската армия“ се приема спорно от жителите и гостите на София. За мнозина – жертвите на репресиите на комунистическия режим и техните близки, той е обиден и представлява издевателство над паметта на нацията ни. С решение № 19 на Столичния общински съвет по протокол № 6 от 25. 02. 1992 г., допълнено от решение № 2 по протокол № 24 от 18.03.1993 г., органът на местно самоуправление в София е изявил ясно волята си за демонтиране на „Паметника на Съветската армия“ в „Княжеската градина“ в София.

Според направеното по поръчка на Столична община социологическо проучване през 2014 г., стотици хиляди софиянци са категорично за демонтиране на монумента и не желаят „Княжеската градина“ да бъде доминирана от въпросния монумент.

Поради това въпросният монумент често става обект на изразяване на протестни послания. Стига се дотам, че той е обявен чрез постановление на районната прокуратура за „общодостъпна социална медия“ и чрез използването на изразни средства върху него гражданите представят „отношението си към определени исторически събития от средата на миналия век, и несъгласието с доминиращата обществения дискурс политическа и културна интерпретация на същите, т.е. насочени към предаване на идеи, а не към смуцаване на обществения ред“ (Постановление за прекратяване на наказателно производство, гр. София, 26.01.2015 г., Софийска районна прокуратура). Въпреки становището на прокуратурата, българската държавна и общинска власт изразходват огромен ресурс за охраняването на този монумент във вид на жива охрана – авто и

пеши патрули плюс периодични обходи от полицейски инспектори, както и денонощно видеонаблюдение (виж отговор на министър Младенов към Народното събрание № 854-06-1145 от 22.10.2018 г.). Български граждани, включително и непълнолетни, са подложени на полицейски арести и репресии. Други граждани и чуждо посолство, от друга страна, приемат за обида и „оскверняване“ използването на художествени средства върху монумента. В този смисъл преместването на монумента от центъра на София ще преустанови постоянните конфликти между различни групи от българското общество и ще спести средства на данъкоплатеца. Това принадлежащо на всички ни централно градско пространство следва да бъде прието единодушно и да бъде обединяващо, а не разединяващо българските граждани.

Смятаме, че държавата, в случай че желае да запази целостта на монумента, следва да го премести върху държавна земя извън централната градска част на град София.

Премахването на „Паметника на Съветската армия“ от „Княжеската градина“ изисква последващо адекватно оформление на парковото пространство, което може да се постигне чрез изработване и одобряване на изменение на действащия план за регулация и застрояване и на нов подробен паркоустройствен план, които да обхванат целия кв. 3, м. „Главен градски център – зони Г-8 и Г-10“. Това се налага и поради наличието на имоти в източната част на квартала с предназначение и собственост несъвместими с устройствената зона Тго („Терени на локални градини и озеленяване“, т. 33 от Приложението към чл. 3, ал. 2 от ЗУЗСО).

Монументът „Паметник на Съветската армия“ е опасен за живота и здравето на посетителите на „Княжеската градина“. Собственикът, в лицето на областния управител (българската държава), не полага грижи за монумента, поради което последният създава опасност за множеството ползватели на градината. Редовно се случват инциденти с падане на облицовъчните плочи. За посочения обект е водена дългогодишна кореспонденция между Столична община, район „Средец“, Областния управител и Министерството на културата относно компетенциите по управление и поддържане на монумента, като през годините на спорове между ведомствата за него не е полагана необходимата грижа. След сигнали от районния кмет и извършен оглед на комисия по чл. 195 от ЗУТ е издадена Заповед РД-20-32 от 27.07.2018 г. на директора на Дирекция „Общински строителен контрол“, с която е наредено областният управител да предприеме действия за изработване на конструктивна експертиза, която да оцени състоянието на конструкцията и при необходимост да предпришат мерки за укрепването ѝ. Тази заповед, вместо да бъде изпълнена, е оспорвана по съдебен ред от собственика и е потвърдена с решение на ВАС № 9317 от 18.06.2019 г. Въпреки това, до настоящия момент не е известно да

са предприети действия от страна на областния управител. Отказът на собственика да стопанисва обекта, който се намира на ключово място в центъра на София – място за отдих на голяма част от столичани, включително деца и ученици, създава огромен риск за живота и здравето на жителите на София. Поради тези обстоятелства, преместването на монумента се налага и на основание на Закона за устройство на територията.

С оглед на изложеното по-горе, предлагаме Столичният общински съвет, на основание чл. 21, ал. 1, т. 11 и т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 134, ал. 1, т. 1 във връзка с ал. 2 от Закона за устройство на територията, да вземе решение, с което да задължи кмета на Столична община да поиска от държавата да премести Монумент „Паметник на Съветската армия“ (държавна собственост съгласно Акт за държавна собственост № 3418 от 18.09.1947 г.) от поземлен имот с идентификатор 68134.106.136, публична общинска собственост съгласно Акт за публична общинска собственост № 924 от 25.09.2012 г., намиращ се в гр. София, район „Средец“, между бул. „Васил Левски“, ул. „Гурко“, бул. „Евлоги Георгиев“ и бул. „Цар Освободител“, УПИ I-136 „за градина, подземни гаражи, подземно строителство и КОО“, кв. 3, м. „Главен градски център – зони Г-8 и Г-10“ („Княжеска градина“) върху държавен терен извън централната градска част на град София и, също така, да задължи главния архитект на Столична община да проведе конкурс за възлагане изработването на проект за изменение на действащия план за регулация и застрояване и на проект на подробен паркоустройствен план по чл. 62, ал. 1 от Закона за устройство на територията на кв. 3, м. „Главен градски център – зони Г-8 и Г-10“.

Приложение:

1. Проект на Решение на СОС

ВНОСИТЕЛИ:

Методи Лалов

Борислав Игнатов

Марта Георгиева

Владислав Панев

Иво Божков

Грети Стефанова

Веселин Калановск

Любомир Георгиев

Яна Тодоранова

Тома Белев

Михаил Паргов

Симеон Ставрев

СТОЛИЧНА ОБЩИНА СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ

РЕШЕНИЕ №...

на Столичния общински съвет
от ГОДИНА

ЗА: Преместване на монумента „Паметник на Съветската армия“ от поземлен имот с идентификатор 68134.106.136, представляващ урегулиран поземлен имот (УПИ) I-136 „за градина, подземни гаражи, подземно строителство и КОО“, кв. 3, м. „Главен градски център – зони Г-8 и Г-10“ („Княжеска градина“).

Мотиви: Монументът „Паметник на съветската армия“ заема голяма територия от централен градски парк „Княжеска градина“ – 6 дка и височина 37 м. Градината е създадена преди строежа на въпросния монумент с функции, които не са предполагали толкова голямо пространство от нея да бъде заето от заето от гранит, бронз и бетон. Монументът е привнесен по-късно на мястото на съществуващите тогава ботаническа градина, алпинеум и царската детска градина. Това пространство в съвременния градски живот е много важно и е необходимо за обслужването на съвсем други нужди на софиянци. Функцията на един централен градски парк, част от „зелените дробове на столицата“, е основно за рекреация и отдих. Столична община от години не удовлетворява подписка на граждани за необходимостта от детска площадка именно в „Княжеската градина“. Модерното време си казва думата, независимо от неотзивчивостта на градската управа, и мястото по естествен път се е наложило /не от вчера/ като предпочитано за занимания на младежи с колела и скейт-бордове.

Монументът „Паметник на съветската армия“ е изграден с пропагандна цел, така че да „да бъде на централно място, за да се минава постоянно покрай

него и да упражнява своето политическо-възпитателно значение“ (Протокол № 45 на общинската управа на Столична голяма община и Протокол № 26 на Градоустройствения съвет от съвместното им заседание на 6 юни 1947 г.). Към днешно време тази пропагандна цел е отпаднала, а с нея и необходимостта от централното му местоположение, с което доминира над всички български институции (храм-паметника „Александър Невски“, Софийския Университет „Свети Климент Охридски“, Народното събрание и др.). Монументът не е свързан с истинско историческо събитие и няма стойността на памет(-ник) за такова. В този смисъл този монумент, който нарича армия, която е окупационна за страната ни „освободителка“, носи заблуда за младото поколение, което не е свидетел на онова време и не го е изучавало в училище. Международно признат исторически факт е, че Съветският съюз обявява война на България на 5.09.1944. На 8 септември 1944 армията на СССР навлиза на българска територия и окупира страната ни. Окупацията продължава до 1947 г. и струва на България 82 милиарда лева, загуба на суровини и селскостопанска продукция. На 9 септември 1944 г. „с помощта на чужда сила, обявила война на България и в нарушение на Търновската конституция“, е извършен преврат, който води на власт Българската комунистическа партия. Режимът, установен след преврата, е отговорен за екзекуции, нечовешки затворнически режим, лагери на смъртта, ежедневни репресии и пълно обезправяване на българските граждани (Закон за обявяване на комунистическия режим за престъпен, Обн. ДВ. бр. 37 от 5 май 2000 г.)

Освен от българския законодател, този човеконенавистен режим е осъден и от Европейския парламент чрез Резолюцията „Европейската съвест и тоталитаризма“, приета през 2009 г., която „решително и недвусмислено осъжда всички престъпления срещу човечеството и масовото нарушаване на правата на човека от страна на всички тоталитарни и авторитарни режими“. Още преди това, през февруари 2004 г., Европейската Народна партия на свой конгрес приема резолюция за заклеймяване на тоталитарния комунизъм.

Монументът „Паметник на Съветската армия“ няма статут на единична недвижима културна ценност по смисъла на чл. 59, ал. 4 и чл. 65 от Закона за културното наследство според становище на Националния институт за недвижимо културно наследство към Министерство на културата № 4800-55/16.05.2012 г.

Монументът „Паметник на Съветската армия“ не е войнишки паметник. Чрез писмо № 14-00-151/15.07.2015 г. Министерството на отбраната излезе със становище, че Монументът „Паметник на Съветската армия“ не влиза в обхвата на Закона за военните паметници и не е регистриран като военен паметник по смисъла на закона.

Монументът не попада в обсега на чл. 14 от Договора за приятелски отношения и сътрудничество между Руската федерация и Република България от 04.08.1992 г. и чл. 10 от Споразумение между Правителството на Руската федерация и Правителството на Република България за сътрудничество в областта на културата, образованието и науката от 19.04.1993 г. „Паметникът на Съветската армия“ не е обект на тези международни документи, понеже той е строен и платен от България, а и там става въпрос за друга категория паметници, а именно войнишки такива.

Монументът „Паметник на Съветската армия“ се приема спорно от жителите и гостите на София. За мнозина – жертвите на репресиите на комунистическия режим и техните близки, той е обиден и представлява издевателство над паметта на нацията ни. С решение № 19 на Столичния общински съвет по протокол № 6 от 25. 02. 1992 г., допълнено от решение № 2 по протокол № 24 от 18.03.1993 г., органът на местно самоуправление в София е изявил ясно волята си за демонтиране на „Паметника на Съветската армия“ в „Княжеската градина“ в София.

Според направеното по поръчка на Столична община социологическо проучване през 2014 г., стотици хиляди софиянци са категорично за демонтиране на монумента и не желаят „Княжеската градина“ да бъде доминирана от въпросния монумент.

Поради това въпросният монумент често става обект на изразяване на протестни послания. Стига се дотам, че той е обявен чрез постановление на районната прокуратура за „общодостъпна социална медия“ и чрез използването на изразни средства върху него гражданите представят „отношението си към определени исторически събития от средата на миналия век, и несъгласието с доминиращата обществения дискурс политическа и културна интерпретация на същите, т.е. насочени към предаване на идеи, а не към смущаване на обществения ред“ (Постановление за прекратяване на наказателно производство, гр. София, 26.01.2015 г, Софийска районна прокуратура). Въпреки становището на прокуратурата, българската държавна и общинска власт изразходва огромен ресурс за охраняването на този монумент във вид на жива охрана – авто и пеши патрули плюс периодични обходи от полицейски инспектори, както и денонощно видеонаблюдение (виж отговор на министър Младенов към Народното събрание № 854-06-1145 от 22.10.2018 г.). Други граждани и чуждо посолство, от друга страна, приемат за обида и „оскверняване“ използването на художествени средства върху монумента. В този смисъл преместването на монумента от центъра на София ще преустанови постоянните конфликти между различни групи от българското общество и ще спести средства на данъкоплатеца. Това принадлежащо на

всички ни централно градско пространство следва да бъде прието единодушно и да бъде обединяващо, а не разединяващо българските граждани.

Смятаме, че държавата, в случай че желае да запази целостта на монумента, следва да го премести върху държавна земя извън централната градска част на град София.

Премахването на „Паметника на Съветската армия“ от „Княжеската градина“ изисква последващо адекватно оформление на парковото пространство, което може да се постигне чрез изработване и одобряване на изменение на действащия план за регулация и застрояване и на нов подробен паркоустройствен план, които да обхванат целия кв. 3, м. „Главен градски център – зони Г-8 и Г-10“. Това се налага и поради наличието на имоти в източната част на квартала с предназначение и собственост несъвместими с устройствената зона Тго („Терени на локални градини и озеленяване“, т. 33 от Приложението към чл. 3, ал. 2 от ЗУЗСО).

Монументът „Паметник на Съветската армия“ е опасен за живота и здравето на посетителите на „Княжеската градина“. Собственикът, в лицето на областния управител (българската държава) не полага грижи за монумента, поради което последният създава опасност за множеството ползватели на градината. Редовно се случват инциденти с падане на облицовъчните плочи. За посочения обект е водена дългогодишна кореспонденция между Столична община, район „Средец“, Областния управител и Министерството на културата относно компетенциите по управление и поддържане на монумента, като през годините на спорове между ведомствата за него не е полагана необходимата грижа. След сигнали от районния кмет и извършен оглед на комисия по чл. 195 от ЗУТ е издадена Заповед РД-20-32 от 27.07.2018 г. на Директора на Дирекция „Общински строителен контрол“, с която е наредено областният управител да предприеме действия за изработване на конструктивна експертиза, която да оцени състоянието на конструкцията и при необходимост да предпишат мерки за укрепването ѝ. Тази заповед, вместо да бъде изпълнена, е оспорвана по съдебен ред от собственика и е потвърдена с решение на ВАС 9317 от 18.06.2019 г. Въпреки това, до настоящия момент не е известно да са предприети действия от страна на областния управител. Отказът на собственика да стопанисва обекта, който се намира на ключово място в центъра на София – място за отдих на голяма част от столичани, включително деца и ученици, създава огромен риск за живота и здравето на жителите на София. Поради тези обстоятелства, преместването на монумента се налага и на основание на Закона за устройство на територията.

Правно основание: чл. 21, ал. 1, т. 11 и т. 23 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 134, ал. 1, т. 1 във връзка с ал. 2 от Закона за устройство на територията.

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Възлага на кмета на Столична община да поиска от държавата да премести Монумент „Паметник на Съветската армия“ (държавна собственост съгласно Акт за държавна собственост № 3418 от 18.09.1947 г.) от поземлен имот с идентификатор 68134.106.136, публична общинска собственост съгласно Акт за публична общинска собственост № 924 от 25.09.2012 г., намиращ се в гр. София, район „Средец“, между бул. „Васил Левски“, ул. „Гурко“, бул. „Евлоги Георгиев“ и бул. „Цар Освободител“, УПИ I-136 „за градина, подземни гаражи, подземно строителство и КОО“, кв. 3, м. „Главен градски център – зони Г-8 и Г-10“ („Княжеска градина“) върху държавен терен извън централната градска част на град София.

2. Възлага на главния архитект на Столична община да проведе конкурс за възлагане изработването на проект за изменение на действащия план за регулация и застрояване и на проект на подробен паркоустройствен план по чл. 62, ал. 1 от Закона за устройство на територията на кв. 3, м. „Главен градски център – зони Г-8 и Г-10“ с цел устройване на парковото пространство без Монумента „Паметник на Съветската армия“.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на 2020 г., Протокол №....., точка от дневния ред по доклад № и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

Председател на Столичния
общински съвет:

Елен Герджиков